

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีลักษณะแบบสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ : คำถามเกี่ยวกับความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง

ตอนที่ ๓ : ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ ๔ : ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบ t (t – distribution)

F แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบ F (F – distribution)

* แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

การวิเคราะห์ข้อมูลประเพณีการทำบุญในสังคมไทยเป็นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวบรวมเรียบเรียงปรากฏการณ์ทางสังคม ที่เกี่ยวกับความเป็นมาประเพณีการทำบุญสลากภัตของ วัดตากฟ้า พระอารามหลวง หลักการและวิธีดำเนินการในพิธีกรรมการทำบุญประเพณีสลากภัต ประเพณีสลากภัตสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการทำบุญในสังคมไทย การทำบุญเป็นหลักปฏิบัติที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในพุทธศาสนาเถรวาท เพื่อเชื่อมโยงการประพฤติปฏิบัติทางกาย เข้าสู่ความสงบทางใจให้ก่อเกิดเป็นกุศลอันเป็นเหมือนบันไดสู่แนวทางในการประพฤติปฏิบัติธรรม เพื่อความคาดหวังที่พุทธศาสนิกชนมีต่อประเพณีการทำบุญสลากภัต ในอำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์

และเพื่อเป็นการอนุรักษ์สืบสานประเพณีการทำบุญสลากภัตให้คงอยู่สืบต่อไป ซึ่งลักษณะของความโดดเด่นในด้านการจัดรูปแบบการทำบุญที่มีความต่างไปจากภูมิภาคอื่นๆ ช่วยก่อให้เกิดความสนใจที่อยากจะทำบุญ อยากจะสร้างกุศล เพราะแนวทางการสร้างกุศลนั้นไม่ได้จำเพาะเจาะจงในรูปแบบดั้งเดิมของแนวทางประเพณีปฏิบัติในพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีมา หลักการทำบุญในสังคมไทย อยู่ภายใต้กรอบความคาดหวังที่มีต่อการทำบุญสลากภัต ในส่วนของการให้ทาน การรักษา ศิล ส่งผลไปถึงการสั่งสมบุญเพื่อการปฏิบัติธรรมในการเจริญภาวนา ตามแนวกรอบของหลักธรรมในบุญกิริยาวัตถุ ๓ ประการ อันได้แก่ ทานมัย บุญสำเร็จด้วยการบริจาคทาน ศีลมัย บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีล ภาวนามัย บุญสำเร็จด้วยการเจริญภาวนาตามความคาดหวังที่พุทธศาสนิกชนต้องการเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งยังเป็นการรักษาสืบสานประเพณีของชาติไทยที่สืบทอดกันมาอย่างเป็นระบบ และการวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม แบ่งเป็น ๔ ตอน ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

ตอนที่ ๑ : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ ได้ผลดังตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ : จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านอายุ

ที่	รายการ	(n=๓๖๕)	
		จำนวน	ร้อยละ
๑. อายุ			
	๒๕ - ๓๐ ปี	๑๗๙	๔๙.๐๔
	๓๑ - ๓๕ ปี	๕๒	๑๔.๒๕
	๓๖ - ๔๐ ปี	๒๙	๗.๙๕
	๔๑ - ๔๕ ปี	๔๐	๑๐.๙๖
	๕๐ ปีขึ้นไป	๖๕	๑๗.๘๑
	รวม	๓๖๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ จากจำนวนประชากร ๓๖๕ คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๕ - ๓๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๔ รองลงมาคือมีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๑ และน้อยที่สุด คืออายุระหว่าง ๓๖-๔๐ มีจำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๕

ตารางที่ ๔.๒ : จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศ

๒. เพศ	(n=๓๖๕)	
	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๒๕๔	๖๙.๕๙
หญิง	๑๑๑	๓๐.๔๑
รวม	๓๖๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๕๙ นอกนั้นเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๑

ตารางที่ ๔.๓ : จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับระดับการศึกษา

ที่	รายการคำถาม	(n=๓๖๕)	
		จำนวน	ร้อยละ
๓. ระดับการศึกษา			
	ประถมศึกษา	๕๘	๑๕.๘๙
	มัธยมศึกษาตอนต้น	๒๕	๖.๘๕
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	๗๗	๒๑.๑๐
	ปริญญาตรี	๑๑๒	๓๐.๖๘
	ปริญญาโท	๗๙	๒๑.๖๔
	ปริญญาเอก	๑๒	๓.๒๙
	อื่นๆ (ไม่ได้เรียน)	๒	๐.๕๕
	รวม	๓๖๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖๘ รองลงมา จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๔ และน้อยที่สุด คือ อื่นๆ (ไม่ได้เรียน) คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๕

ตารางที่ ๔.๔ : จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับอาชีพ

		(n=๓๖๕)	
ที่	รายการคำถาม	จำนวน	ร้อยละ
๔. อาชีพ			
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๕๑	๑๓.๙๗
	พนักงานบริษัทเอกชน	๕๗	๑๕.๖๒
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	๘๖	๒๓.๕๖
	เกษตรกร	๕๔	๑๔.๗๙
	รับจ้างทั่วไป	๙๗	๒๖.๕๘
	อื่นๆ (เช่น ว่างงาน นักบวช)	๒๐	๕.๔๘
	รวม	๓๖๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับอาชีพ พบว่าส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๘ รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕๖ และที่น้อยที่สุด คือ อื่นๆ (ว่างงานและคือนักบวช) คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๘

ตอนที่ ๒ : ความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต

วัดตากฟ้า พระอารามหลวง

การวิเคราะห์เกี่ยวกับความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมประกอบด้วย ด้านทานมัย ด้านศีลมัย และด้านภาวนามัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ซึ่งปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ ๔.๕ : ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ	ความคาดหวังของพุทธศาสนิกชน	(n=๓๖๕)		
		ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	ด้านทานมัย	๔.๐๒	๐.๕๙	มาก
๒.	ด้านศีลมัย	๔.๐๘	๐.๖๓	มาก
๓.	ด้านภาวนามัย	๔.๒๑	๐.๖๒	มาก
รวม		๔.๑๐	๐.๕๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับทุกด้าน โดยด้านที่มีความคาดหวังสูงสุดคือด้านภาวนามัย ($\bar{X}$ = ๔.๒๑) รองลงมาคือ ด้านศีลมัย ($\bar{X}$ = ๔.๐๘) และด้านทานมัย ($\bar{X}$ = ๔.๐๒) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ : ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับความคาดหวังของ
พุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า
จังหวัดนครสวรรค์ ด้านทานมัย

ที่	ด้านทานมัย	(n=๓๖๕)		
		ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	ถวายสลากภัตเพราะมีจิตศรัทธา	๔.๕๒	๐.๗๒	มากที่สุด
๒.	ถวายสลากภัตเพื่อหวังโชคลาภ	๓.๗๐	๑.๐๙	มาก
๓.	ถวายสลากภัตเพื่อหวังความสุข	๔.๐๘	๐.๗๓	มาก
๔.	ถวายสลากภัตเพื่อหวังความเจริญในหน้าที่	๓.๙๕	๐.๗๘	มาก
๕.	ถวายสลากภัตเพื่อหวังเป็นเสบียงในสัมปรายภพ	๔.๐๒	๐.๘๘	มาก
๖.	ถวายสลากภัตเพื่อให้เจริญในทรัพย์สิน	๓.๘๕	๐.๙๑	มาก
๗.	ถวายสลากภัตเพื่อหวังให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ	๔.๐๐	๐.๘๕	มาก
๘.	ถวายสลากภัตเพื่อหวังเป็นต้นทุนในกุศล	๔.๐๘	๐.๘๖	มาก
๙.	ถวายสลากภัตเพื่อหวังสู่สุขคติโลกสวรรค์	๔.๐๕	๐.๙๖	มาก
๑๐.	ถวายสลากภัตเพื่อกำจัดความตระหนี่	๓.๙๘	๑.๐๒	มาก
รวม		๔.๐๒	๐.๕๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต
วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านทานมัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = ๔.๐๒$) (S.D. ๐.๕๙) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวัง
อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ถวายสลากภัตเพราะมีจิตศรัทธา ($\bar{X} = ๔.๕๒$) รองลงมาคือ ถวายสลากภัต
เพื่อหวังความสุข กับเพื่อหวังเป็นต้นทุนในกุศล (สัดส่วนเท่ากัน) ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๘$) ส่วนข้อที่
ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังน้อยที่สุดคือ ถวายสลากภัตเพื่อหวังโชคลาภ ในระดับมาก ($\bar{X} =$
๓.๗๐)

ตารางที่ ๔.๗ : ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับความคาดหวังของ
พุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า
จังหวัดนครสวรรค์ ด้านศีลมัย

ที่	ด้านศีลมัย	(n=๓๖๕)		
		ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	ทำบุญสลากภัตเพื่อชำระกายให้บริสุทธิ์	๔.๒๑	๐.๘๕	มาก
๒.	ทำบุญสลากภัตเพื่อชำระศีลให้บริสุทธิ์	๔.๑๔	๐.๘๕	มาก
๓.	ทำบุญสลากภัตเพื่อชำระวาจาให้บริสุทธิ์	๔.๐๖	๐.๘๕	มาก
๔.	ทำบุญสลากภัตเพื่อชำระกายให้งดงาม	๔.๐๐	๐.๘๕	มาก
๕.	ทำบุญสลากภัตเพื่อชำระวาจาให้งดงาม	๓.๙๗	๐.๙๔	มาก
๖.	ทำบุญสลากภัตเพื่อดำรงตนอยู่ศีลธรรม	๔.๐๙	๐.๘๘	มาก
๗.	ทำบุญสลากภัตเพื่ออนุรักษ์ซึ่งวัฒนธรรม-ประเพณี	๔.๑๔	๐.๘๖	มาก
๘.	ทำบุญสลากภัตเพื่อทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๔.๑๗	๐.๘๗	มาก
๙.	ทำบุญสลากภัตเพื่อความสุขของตนเอง	๔.๐๓	๐.๘๘	มาก
๑๐.	ทำบุญสลากภัตเพื่อความสุขในสัมปรายภพ	๔.๐๔	๐.๙๗	มาก
รวม		๔.๐๘	๐.๖๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต
วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านศีลมัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = ๔.๐๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามมี
ความคาดหวังสูงที่สุดคือ ทำบุญสลากภัตเพื่อชำระกายให้บริสุทธิ์ ($\bar{X} = ๔.๒๑$) รองลงมาคือ ทำบุญ
สลากภัตเพื่อทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = ๔.๑๗$) ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวัง
น้อยที่สุดคือ ทำบุญสลากภัตเพื่อชำระวาจาให้งดงาม ($\bar{X} = ๓.๙๗$)

ตารางที่ ๔.๘ : แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับความคาดหวังของ
พุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า
จังหวัดนครสวรรค์ ด้านภาวนามัย

ที่	ด้านภาวนามัย	(n=๓๖๕)		
		ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	ทำบุญสลากภัตเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล	๔.๕๗	๐.๖๖	มากที่สุด
๒.	ทำบุญสลากภัตเพื่อหวังต้นทุนต่อการปฏิบัติธรรม	๔.๒๐	๐.๗๖	มาก
๓.	ทำบุญสลากภัตเพื่อหวังให้จิตปราศจากอกุศลธรรม	๔.๑๖	๐.๘๐	มาก
๔.	ทำบุญสลากภัตเพื่อหวังให้จิตมีความอ่อนน้อม	๔.๒๐	๐.๗๙	มาก
๕.	ทำบุญสลากภัตเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้บุพการี	๔.๓๔	๐.๘๓	มาก
๖.	ทำบุญสลากภัตเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้กับเวไนยสัตว์	๔.๑๒	๐.๙๒	มาก
๗.	ทำบุญสลากภัตเพื่อหวังให้จิตสงบและเกิดปัญญา	๔.๑๖	๐.๘๘	มาก
๘.	ทำบุญสลากภัตเพื่อหวังพ้นจากอบายภูมิ	๔.๑๒	๐.๙๒	มาก
๙.	ทำบุญสลากภัตเพื่อหวังให้จิตสู่สุขคติ	๔.๑๓	๐.๙๕	มาก
๑๐.	ทำบุญสลากภัตเพื่อหวังให้จิตสู่ความหลุดพ้น	๔.๐๖	๑.๐๒	มาก
รวม		๔.๒๑	๐.๖๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต
วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านภาวนามัย โดยรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}$ = ๔.๒๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังอยู่ใน
ระดับมากที่สุดคือ ทำบุญสลากภัตเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ($\bar{X}$ = ๔.๕๗) รองลงมาคือ ทำบุญ
สลากภัตเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้บุพการี ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๓๔) ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามมี
ความคาดหวังน้อยที่สุดคือ ทำบุญสลากภัตเพื่อหวังให้จิตสู่ความหลุดพ้น ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๐๖)

ตอนที่ ๓ : ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต

วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ซึ่งลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยแสดงผลตามลำดับดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ : ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า .๐๕ ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงดังตารางที่ ๔.๙

ตารางที่ ๔.๙ : เปรียบเทียบความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

ความคาดหวัง ของ พุทธศาสนิกชน	(n=๓๖๕)										F	Sig.
	อายุ											
	๒๕ - ๓๐ ปี (n = ๑๗๙)		๓๑ - ๓๕ ปี (n=๕๒)		๓๖ - ๔๐ ปี (n=๒๙)		๔๑ - ๔๕ ปี (n=๔๐)		๕๐ ปีขึ้นไป (n=๖๕)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านทานมัย	๔.๑๖	๐.๕๖	๓.๙๐	๐.๕๘	๓.๗๘	๐.๗๑	๓.๗๗	๐.๕๖	๔.๐๑	๐.๕๔	๖.๓๑๖*	๐.๐๐๐
ด้านศีลมัย	๔.๑๕	๐.๕๘	๓.๙๘	๐.๕๓	๓.๖๖	๐.๗๑	๔.๐๓	๐.๖๙	๔.๒๐	๐.๖๗	๕.๐๒๑*	๐.๐๐๐
ด้านภาวนามัย	๔.๓๕	๐.๕๙	๓.๙๖	๐.๖๓	๓.๙๗	๐.๕๓	๔.๐๖	๐.๕๗	๔.๑๙	๐.๖๕	๖.๗๔๓*	๐.๐๐๐
รวม	๔.๒๒	๐.๕๐	๓.๙๕	๐.๕๕	๓.๘๐	๐.๕๓	๓.๙๕	๐.๕๔	๔.๑๓	๐.๕๔	๗.๑๘๙*	๐.๐๐๐

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๙ ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ ๐.๐๐๐ ซึ่งน้อยกว่า ๐.๐๕ ($0.000 < 0.05$) แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ พบทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านทานมัย ด้านศีลมัย และด้านภาวนามัย จึงได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) แสดงในตารางที่ ๔.๑๐ – ๔.๑๐

ตารางที่ ๔.๑๐ : ผลการเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า

พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีอายุที่ต่างกัน
ด้านทานมัย

อายุ	๒๕ – ๓๐ ปี	๓๑ – ๓๕ ปี	๓๖ – ๔๐ ปี	๔๑ – ๔๕ ปี	๕๐ ปีขึ้นไป
$\bar{X}$	๔.๑๖	๓.๙๐	๓.๗๘	๓.๗๗	๔.๐๑
๒๕ – ๓๐ ปี	๔.๑๖	-	๐.๒๖*	๐.๓๘*	๐.๓๙*
๓๑ – ๓๕ ปี	๓.๙๐	-	๐.๑๒	๐.๑๓	-๐.๑๐
๓๖ – ๔๐ ปี	๓.๗๘	-	-	๐.๐๑	-๐.๒๒
๔๑ – ๔๕ ปี	๓.๗๗	-	-	-	-๐.๒๓*
๕๐ ปีขึ้นไป	๔.๐๑	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านทานมัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๔ คู่ ได้แก่

- ๑) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๓๑ – ๓๕ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๑๖$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๓๑ – ๓๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๙๐$)
- ๒) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๓๖ – ๔๐ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๑๖$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๓๖ – ๔๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๗๘$)
- ๓) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๑๖$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๗๗$)
- ๔) กลุ่มที่มีอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี กับอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป โดยกลุ่มที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๔.๐๑$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๗๗$)

ตารางที่ ๔.๑๑ : การเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีอายุที่ต่างกัน ด้านศีลมัย

อายุ	๒๕ – ๓๐ ปี	๓๑ – ๓๕ ปี	๓๖ – ๔๐ ปี	๔๑ – ๔๕ ปี	๕๐ ปีขึ้นไป
$\bar{X}$	๔.๑๕	๓.๙๘	๓.๖๖	๔.๐๓	๔.๒๐
๒๕ – ๓๐ ปี	๔.๑๕	-	๐.๑๗	๐.๔๙*	๐.๑๒
๓๑ – ๓๕ ปี	๓.๙๘	-	๐.๓๓*	-๐.๐๕	-๐.๒๒
๓๖ – ๔๐ ปี	๓.๖๖	-	-	-๐.๓๗*	-๐.๕๔*
๔๑ – ๔๕ ปี	๔.๐๓	-	-	-	-๐.๑๗
๕๐ ปีขึ้นไป	๔.๒๐	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านศีลมัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๔ คู่ ได้แก่

๑) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๓๑ – ๓๕ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๑๕$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๓๑ – ๓๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๙๘$)

๒) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๓๖ – ๔๐ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๑๕$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๓๖ – ๔๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๖๖$)

๓) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๑๕$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๔.๐๓$)

๔) กลุ่มที่มีอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี กับอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป โดยกลุ่มที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๔.๒๐$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๔.๐๓$)

ตารางที่ ๔.๑๒ : การเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีอายุที่ต่างกัน ด้านภavnามัย

อายุ	๒๕ – ๓๐ ปี	๓๑ – ๓๕ ปี	๓๖ – ๔๐ ปี	๔๑ – ๔๕ ปี	๕๐ ปีขึ้นไป
$\bar{X}$	๔.๓๕	๓.๙๖	๓.๙๗	๔.๐๖	๔.๑๙
๒๕ – ๓๐ ปี	๔.๓๕	-	.๔๐*	.๓๙*	.๒๖
๓๑ – ๓๕ ปี	๓.๙๖	-	-.๐๑	-.๑๐	-.๒๔
๓๖ – ๔๐ ปี	๓.๙๗		-	-.๐.๐๙	-๐.๒๓
๔๑ – ๔๕ ปี	๔.๐๖			-	-๐.๑๓
๕๐ ปีขึ้นไป	๔.๑๙				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านภavnามัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๓ คู่ ได้แก่

๑) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๓๑ – ๓๕ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X}$ = ๔.๓๕) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๓๑ – ๓๕ ปี ($\bar{X}$ = ๓.๙๖)

๒) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๓๖ – ๔๐ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X}$ = ๔.๓๕) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๓๖ – ๔๐ ปี ($\bar{X}$ = ๓.๙๗)

๓) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X}$ = ๔.๓๕) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี ($\bar{X}$ = ๔.๐๖)

ตารางที่ ๔.๑๓ : การเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีอายุที่ต่างกัน ในภาพรวม

อายุ	๒๕ – ๓๐ ปี	๓๑ – ๓๕ ปี	๓๖ – ๔๐ ปี	๔๑ – ๔๕ ปี	๕๐ ปีขึ้นไป
$\bar{X}$	๔.๒๒	๓.๙๕	๓.๘๐	๓.๙๕	๔.๑๓
๒๕ – ๓๐ ปี	๔.๒๒	.๒๗*	.๔๒*	.๒๗*	.๐๙
๓๑ – ๓๕ ปี	๓.๙๕	-	.๑๕	-.๐๑	-.๑๙*
๓๖ – ๔๐ ปี	๓.๘๐		-	-.๑๕	-.๓๓*
๔๑ – ๔๕ ปี	๓.๙๕			-	-.๑๘
๕๐ ปีขึ้นไป	๔.๑๓				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๕ คู่ ได้แก่

๑) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๓๑ – ๓๕ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๒๒$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๓๑ – ๓๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๙๕$)

๒) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๓๖ – ๔๐ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๒๒$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๓๖ – ๔๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๐$)

๓) กลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี กับอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี โดยกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี ($\bar{X} = ๔.๒๒$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๔๑ – ๔๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๙๕$)

๔) กลุ่มที่มีอายุ ๓๑ – ๓๕ ปี กับอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป โดยกลุ่มที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๔.๑๓$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๓๑ – ๓๕ ปี ($\bar{X} = ๓.๙๕$)

๕) กลุ่มที่มีอายุ ๓๖ – ๔๐ ปี กับอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป โดยกลุ่มที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๔.๑๓$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีอายุ ๓๖ – ๔๐ ปี ($\bar{X} = ๓.๘๐$)

สมมติฐานที่ ๒ : ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบค่าโดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นอิสระกัน (Independent t-test) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานต่อเมื่อค่าความน่าจะเป็น (Sig.) มีค่าน้อยกว่า .๐๕ ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงดังตารางที่ ๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๔ : การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ

ความคาดหวังของ พุทธศาสนิกชน	(n=๓๖๕)				t	Sig.
	ชาย (n =๒๕๔)		หญิง (n =๑๑๑)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านทานมัย	๔.๐๗	.๖๐	๓.๙๐	.๕๕	๒.๕๕๖*	๐.๐๑๑
ด้านศีลมัย	๔.๑๓	.๖๓	๓.๙๗	.๖๒	๒.๒๑๖*	๐.๐๒๗
ด้านภาวนามัย	๔.๒๗	.๖๑	๔.๐๕	.๖๒	๓.๒๐๒*	๐.๐๐๑
รวม	๔.๑๖	.๕๒	๓.๙๘	.๕๑	๓.๑๒๕*	๐.๐๐๒

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า มีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ ๐.๐๐๒ ซึ่งน้อยกว่า ๐.๐๕ ($0.002 < 0.05$) แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ ที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ ที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ พบทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านทานมัย ด้านศีลมัย และด้านภาวนามัย

สมมติฐานที่ ๓ : ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า .๐๕ ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงดังตารางที่ ๔.๑๒

ตารางที่ ๔.๑๕ : การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=๓๖๕)

ระดับการศึกษา																
ความคาดหวัง ของ พุทธศาสนิกชน	ประถมศึกษา (n=๕๘)		มัธยมต้น (n=๒๕)		มัธยมปลาย (n=๗๗)		ปริญญาตรี (n=๗๙)		ปริญญาโท (n=๑๒)		อื่นๆ (n=๒)		F	Sig.		
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.				
ด้านทานมัย	๓.๙๙	๐.๔๘	๓.๘๐	๐.๓๘	๓.๘๙	๐.๕๕	๓.๙๙	๐.๕๕	๓.๙๐	๐.๖๔	๓.๘๖	๐.๕๔	๓.๗๐	๐.๔๒	๗.๐๐๒*	๐.๐๐๐
ด้านศีลมัย	๓.๙๘	.๖๕	๔.๑๘	๐.๖๔	๓.๗๘	๐.๕๘	๔.๑๑	๐.๖๓	๔.๓๘	๐.๕๕	๔.๑๕	๐.๔๔	๔.๕๕	๐.๖๔	๖.๐๗๓*	๐.๐๐๐
ด้านภาวนามัย	๔.๑๐	๐.๕๒	๔.๐๖	๐.๖๔	๓.๙๕	๐.๔๗	๔.๒๗	๐.๗๑	๔.๔๘	๐.๕๖	๔.๑๗	๐.๕๗	๔.๕๐	๐.๗๑	๗.๘๘๗*	๐.๐๐๐
รวม	๔.๐๒	๐.๔๑	๔.๐๑	๐.๔๙	๓.๘๗	๐.๔๓	๔.๑๒	๐.๕๕	๔.๐๐	๐.๕๔	๔.๐๖	๐.๔๖	๔.๒๒	๐.๓๑	๗.๘๘๗*	๐.๐๐๐

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ (ปรับตารางให้ใหญ่ตามรูปแบบที่ผ่านมา)

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ ๐.๐๐๐ ซึ่งน้อยกว่า ๐.๐๕ ($0.000 < 0.05$) แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ พบทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านทานมัย ด้านศีลมัย และด้านภาวนามัย จึงได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) แสดงในตารางที่ ๔.๑๓ - ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๖ : การเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ด้านทานมัย

ระดับการศึกษา	ประณมศึกษา	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	อื่นๆ	
	$\bar{X}$	๓.๙๙	๓.๘๐	๓.๘๙	๓.๙๙	๔.๓๓	๓.๘๖	๓.๗๐
ประณมศึกษา	๓.๙๙	-	๐.๑๙	๐.๑๑	๐.๐๐	-๐.๓๔*	๐.๑๓	๐.๒๙
มัธยมต้น	๓.๘๐		-	-๐.๐๘	-๐.๑๘	-๐.๕๓*	-๐.๐๕	๐.๑๐
มัธยมปลาย	๓.๘๙			-	-๐.๑๐	-๐.๔๕*	๐.๐๓	๐.๑๙
ปริญญาตรี	๓.๙๙				-	-๐.๓๕*	๐.๑๓	๐.๒๙
ปริญญาโท	๔.๓๓					-	๐.๔๗*	๐.๖๓
ปริญญาเอก	๓.๘๖						-	๐.๑๖
อื่นๆ	๓.๗๐							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านทานมัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๕ คู่ ได้แก่

๑) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๓๓$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ($\bar{X} = ๓.๙๙$)

๒) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๓๓$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{X} = ๓.๘๐$)

๓) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๓๓$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๘๙$)

๔) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๓๓$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = ๓.๙๙$)

๕) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท กับปริญญาเอก โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๓๓$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาเอก ($\bar{X} = ๓.๘๖$)

ตารางที่ ๔.๑๗ : การเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ด้านศีลมัย

ระดับการศึกษา	ประณมศึกษา	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	อื่นๆ	
	$\overline{X}$	๓.๙๘	๔.๑๘	๓.๗๘	๔.๑๑	๔.๓๘	๔.๑๕	๔.๔๕
ประณมศึกษา	๓.๙๘	-	-๐.๒๐	๐.๑๙	-๐.๑๓	-๐.๔๐*	-๐.๑๗	-๐.๔๗
มัธยมต้น	๔.๑๘		-	๐.๓๙	๐.๐๗	-๐.๒๐	๐.๐๓	-๐.๒๗
มัธยมปลาย	๓.๗๘			-	-๐.๓๓*	-๐.๖๐*	-๐.๓๗*	-๐.๖๗
ปริญญาตรี	๔.๑๑				-	-๐.๒๗*	-๐.๐๔	-๐.๓๔
ปริญญาโท	๔.๓๘					-	๐.๒๓	-๐.๐๗
ปริญญาเอก	๔.๑๕						-	-๐.๓๐
อื่นๆ	๔.๔๕							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านศีลมัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๕ คู่ ได้แก่

๑) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X}$ = ๔.๓๘) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ($\bar{X}$ = ๓.๙๘)

๒) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับปริญญาตรี โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{X}$ = ๔.๑๑) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X}$ = ๓.๗๘)

๓) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X}$ = ๔.๓๘) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X}$ = ๓.๗๘)

๔) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับปริญญาเอก โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาเอก ($\bar{X}$ = ๔.๑๕) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X}$ = ๓.๗๘)

๕) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X}$ = ๔.๓๘) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{X}$ = ๔.๑๑)

ตารางที่ ๔.๑๘ : การเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ด้านภาวานามัย

ระดับการศึกษา		ประถม ศึกษา	มัธยมต้น	มัธยม ปลาย	ปริญญา ตรี	ปริญญา โท	ปริญญาเอก	อื่นๆ
	$\bar{X}$	๔.๑๐	๔.๐๖	๓.๙๕	๔.๒๗	๔.๔๘	๔.๑๗	๔.๕๐
ประถมศึกษา	๔.๑๐	-	.๐๕	.๑๕	-.๑๗	-.๓๘*	-.๐๖	-.๔๐
มัธยมต้น	๔.๐๖		-	.๑๑	-.๒๒	-.๔๒*	-.๑๑	-.๔๔
มัธยมปลาย	๓.๙๕			-	-.๓๒*	-.๕๓*	-.๒๒	-.๕๕
ปริญญาตรี	๔.๒๗				-	-.๒๑*	.๑๑	-.๒๓
ปริญญาโท	๔.๔๘					-	.๓๑	-.๐๒
ปริญญาเอก	๔.๑๗						-	-.๓๓
อื่นๆ	๔.๕๐							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านภาวานามัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๕ คู่ ได้แก่

๑) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๔๘$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ($\bar{X} = ๔.๑๐$)

๒) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๔๘$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{X} = ๔.๐๖$)

๓) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับปริญญาตรี โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๒๗$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๙๕$)

๔) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๔๘$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๙๕$)

๕) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๔๘$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๒๗$)

ตารางที่ ๔.๑๙ : การเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ในภาพรวม

ระดับการศึกษา	ประณมศึกษา	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	อื่นๆ
$\bar{X}$	๔.๐๒	๔.๐๑	๓.๘๗	๔.๑๒	๔.๔๐	๔.๐๖	๔.๒๒
ประณมศึกษา	๔.๐๒	-	๐.๐๑	๐.๑๕	-๐.๑๐	-๐.๓๗*	-๐.๐๔
มัธยมต้น	๔.๐๑	-	๐.๑๔	-๐.๑๑	-๐.๓๘*	-๐.๐๕	-๐.๒๐
มัธยมปลาย	๓.๘๗		-	-๐.๒๕*	-๐.๕๒*	-๐.๑๙	-๐.๓๔
ปริญญาตรี	๔.๑๒			-	-๐.๒๗*	๐.๐๖	-๐.๐๙
ปริญญาโท	๔.๔๐				-	๐.๓๔*	๐.๑๘
ปริญญาเอก	๔.๐๖					-	-๐.๑๖
อื่นๆ	๔.๒๒						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๕ คู่ ได้แก่

๑) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประณมศึกษา กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๔๐$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับประณมศึกษา ($\bar{X} = ๔.๐๒$)

๒) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๔๐$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{X} = ๔.๐๑$)

๓) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๔๐$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = ๓.๘๗$)

๔) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี กับปริญญาโท โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๔๐$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = ๔.๑๒$)

๕) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท กับปริญญาเอก โดยกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท ($\bar{X} = ๔.๔๐$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาเอก ($\bar{X} = ๔.๐๖$)

สมมติฐานที่ ๔: ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันสำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า .๐๕ ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงดังตารางที่ ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๒๐ : การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงพิกุล จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอาชีพ

(n=๓๖๕)

ระดับการศึกษา															F	Sig.
ความคาดหวัง ของ พุทธศาสนิกชน	ประถมศึกษา (n=๕๘)		มัธยมต้น (n=๒๕)		มัธยมปลาย (n=๗๗)		ปริญญาตรี (n=๗๙)		ปริญญาโท (n=๗๙)		ปริญญาเอก (n=๑๒)		อื่นๆ (n=๒)			
	(n=๑๑๒)															
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
ด้านทานมัย	๓.๗๔	๐.๖๙	๓.๙๙	๐.๔๙	๓.๙๘	๐.๕๕	๔.๒๑	๐.๕๕	๔.๐๙	๐.๕๙	๔.๑๘	๐.๕๖	๔.๒๓	๐.๐๐๑	๓.๗๔	๐.๖๙
ด้านศีลมัย	๓.๙๑	๐.๗๒	๔.๑๑	๐.๕๐	๔.๑๖	๐.๕๑	๔.๐๔	๐.๗๗	๔.๑๐	๐.๖๕	๔.๒๔	๐.๕๙	๔.๓๓	๐.๒๔	๓.๙๑	๐.๗๒
ด้านภาวนามัย	๓.๙๒	๐.๖๕	๔.๓๙	๐.๗๕	๔.๒๓	๐.๕๑	๔.๒๕	๐.๖๑	๔.๑๘	๐.๕๙	๔.๓๐	๐.๕๓	๔.๓๓	๐.๐๐๔	๓.๙๒	๐.๖๕
รวม	๓.๘๖	๐.๖๒	๔.๑๖	๐.๔๕	๔.๑๒	๐.๕๕	๔.๑๖	๐.๕๑	๔.๑๒	๐.๕๔	๔.๒๔	๐.๕๓	๔.๓๓	๐.๐๐๓	๓.๘๖	๐.๖๒

จากตารางที่ ๔.๒๐ ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงพิกุล จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า มีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ ๐.๐๐๓ ซึ่งน้อยกว่า ๐.๐๕ ($0.003 < 0.05$) แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงพิกุล จังหวัดนครสวรรค์ ที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงพิกุล จังหวัดนครสวรรค์ ที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ พบ ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านทานมัย และด้านภาวนามัย จึงได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) แสดงในตารางที่ ๔.๒๑ - ๔.๒๔

ตารางที่ ๔.๒๑ : การเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพต่างกัน ด้านทานมัย

อาชีพ	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ		พนักงานบริษัทเอกชน	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป	อื่นๆ
	$\bar{X}$	๓.๗๔	๓.๙๙	๓.๙๘	๔.๒๑	๔.๐๙	๔.๑๘
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๗๔	-	-๐.๒๕*	-๐.๐๒๓*	-๐.๔๖*	-๐.๓๕*	-๐.๔๔*
พนักงานบริษัทเอกชน	๓.๙๙		-	๐.๐๒	-๐.๒๑	-๐.๑๐	-๐.๑๙
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	๓.๙๘			-	-๐.๒๓*	-๐.๑๒	-๐.๒๐
เกษตรกร	๔.๒๑				-	๐.๑๑	๐.๐๓
รับจ้างทั่วไป	๔.๐๙					-	-๐.๐๙
อื่นๆ	๔.๑๘						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านทานมัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๖ คู่ ได้แก่

๑) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน โดยกลุ่มที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{X} = ๓.๙๙$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๗๔$)

๒) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยกลุ่มที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = ๓.๙๘$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๗๔$)

๓) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่เป็นเกษตรกร โดยกลุ่มที่เป็นเกษตรกร ($\bar{X} = ๔.๒๑$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๗๔$)

๔) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป โดยกลุ่มที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = ๔.๐๙$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๗๔$)

๕) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่ประกอบอาชีพอื่นๆ โดยกลุ่มที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ($\bar{X} = ๔.๑๘$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๗๔$)

๖) กลุ่มที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว กับกลุ่มที่เป็นเกษตรกร โดยกลุ่มที่เป็นเกษตรกร ($\bar{X} = ๔.๒๑$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = ๓.๙๘$)

ตารางที่ ๔.๒๒ : การเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพต่างกัน ด้านภาวนามัย

อาชีพ		ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป	อื่นๆ
	$\bar{X}$	๓.๙๒	๔.๓๙	๔.๒๓	๔.๒๕	๔.๑๘	๔.๓๐
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๙๒	-	-๐.๔๗*	-๐.๓๑*	-๐.๓๓*	-๐.๒๖*	-๐.๓๘
พนักงานบริษัทเอกชน	๔.๓๙		-	๐.๑๖	๐.๑๔	๐.๒๑*	๐.๐๙
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	๔.๒๓			-	-๐.๐๒	๐.๐๔	-๐.๐๗
เกษตรกร	๔.๒๕				-	๐.๐๖	-๐.๐๕
รับจ้างทั่วไป	๔.๑๘					-	-๐.๑๒
อื่นๆ	๔.๓๐						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ด้านภาวนามัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๕ คู่ ได้แก่

๑) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน โดยกลุ่มที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{X} = ๔.๓๙$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๙๒$)

๒) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยกลุ่มที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = ๔.๒๓$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๙๒$)

๓) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่เป็นเกษตรกร โดยกลุ่มที่เป็นเกษตรกร ($\bar{X} = ๔.๒๕$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๙๒$)

๔) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป โดยกลุ่มที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = ๔.๑๘$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๙๒$)

๕) กลุ่มที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน กับกลุ่มที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป โดยกลุ่มที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{X} = ๔.๓๙$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = ๔.๑๘$)

ตารางที่ ๔.๒๓ : การเปรียบเทียบระดับคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ ของพุทธศาสนิกชนที่มีอาชีพต่างกัน ในภาพรวม

อาชีพ	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ		พนักงานบริษัทเอกชน	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป	อื่นๆ
	$\bar{X}$	๓.๘๖	๔.๑๖	๔.๑๒	๔.๑๖	๔.๑๒	๔.๒๔
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๖	-	-๐.๓๑*	-๐.๒๖*	-๐.๓๐*	-๐.๒๗*	-๐.๓๘*
พนักงานบริษัทเอกชน	๔.๑๖		-	๐.๐๔	๐.๐๐	๐.๐๔	-๐.๐๗
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	๔.๑๒			-	-๐.๐๔	๐.๐๐	-๐.๑๒
เกษตรกร	๔.๑๖				-	๐.๐๔	-๐.๐๘
รับจ้างทั่วไป	๔.๑๒					-	๐.๑๑
อื่นๆ	๔.๒๔						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่างกัน มีความคาดหวังต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอดงเจริญ จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ พบ ๕ คู่ ได้แก่

๑) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน โดยกลุ่มที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{X} = ๔.๑๖$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๘๖$)

๒) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยกลุ่มที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = ๔.๑๒$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๘๖$)

๓) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่เป็นเกษตรกรกรรม โดยกลุ่มที่เป็นเกษตรกรกรรม ($\bar{X} = ๔.๑๖$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๘๖$)

๔) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป โดยกลุ่มที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = ๔.๑๒$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๘๖$)

๕) กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับกลุ่มที่ประกอบอาชีพอื่นๆ โดยกลุ่มที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ($\bar{X} = ๔.๒๔$) มีความคาดหวังสูงกว่า กลุ่มที่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = ๓.๘๖$)

ตารางที่ ๔.๒๔ : สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณี
บุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
เมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน		หมายเหตุ
		แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	
๑. อายุ				
ด้านทานมัย	๐.๐๐๐	✓		ยอมรับสมมติฐาน
ด้านศีลมัย	๐.๐๐๑	✓		ยอมรับสมมติฐาน
ด้านภาวนามัย	๐.๐๐๐	✓		ยอมรับสมมติฐาน
รวม	๐.๐๐๐	✓		ยอมรับสมมติฐาน
๒. เพศ				
ด้านทานมัย	๐.๐๑๑	✓		ยอมรับสมมติฐาน
ด้านศีลมัย	๐.๐๒๗	✓		ยอมรับสมมติฐาน
ด้านภาวนามัย	๐.๐๐๑	✓		ยอมรับสมมติฐาน
รวม	๐.๐๐๒	✓		ยอมรับสมมติฐาน
๓. ระดับการศึกษา				
ด้านทานมัย	๐.๐๐๐	✓		ยอมรับสมมติฐาน
ด้านศีลมัย	๐.๐๐๐	✓		ยอมรับสมมติฐาน
ด้านภาวนามัย	๐.๐๐๐	✓		ยอมรับสมมติฐาน
รวม	๐.๐๐๐	✓		ยอมรับสมมติฐาน
๔. อาชีพ				
ด้านทานมัย	๐.๐๐๑	✓		ยอมรับสมมติฐาน
ด้านศีลมัย	๐.๒๔๙		✓	ปฏิเสธสมมติฐาน
ด้านภาวนามัย	๐.๐๐๔	✓		ยอมรับสมมติฐาน
รวม	๐.๐๑๓	✓		ยอมรับสมมติฐาน

ตอนที่ ๔ : ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

๔.๔.๑ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง

- ๑) สถานที่ในการจัดงานคับแคบ
- ๒) ที่จอดรถไม่เพียงพอ
- ๓) ห้องน้ำไม่เพียงพอและไม่สะอาดเท่าที่ควร
- ๔) ป้ายบอกทางในการจัดงานต่างๆ ไม่ชัดเจน

๔.๔.๒ แนวทางอนุรักษ์ และสืบสานประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง

- ๑) ควรมีการจัดงานประเพณีบุญสลากภัตเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง
- ๒) มีการประชาสัมพันธ์ประเพณีบุญสลากภัตในหลายช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเกิดความสนใจที่จะมาร่วมงานมากขึ้น
- ๓) ให้ความรู้แก่เยาวชนชนในเรื่องของประวัติความเป็นมาของประเพณีบุญสลากภัต เป็นการสืบทอดประเพณีที่ดีงามของพระพุทธศาสนาต่อไป